

**Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden****1898**

Vragen van het lid **Mohandis** (PvdA) aan de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over *de subsidieregeling Stimulering bouw en onderhoud van sportaccommodaties (BOSA)* (ingezonden 11 maart 2024).

Antwoord van Minister **Helder** (Volksgezondheid, Welzijn en Sport) (ontvangen 3 juni 2024). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2023–2024, nr. 1370.

**Vraag 1**

Kunt u een update geven over de stand van zaken van de BOSA-subsidieregeling? Hoeveel geld is er uitgekeerd, hoeveel aanvragen lopen en hoeveel geld is er nog over?

**Antwoord 1**

Het aantal aanvragen in 2024 en de gemiddelde hoogte van de aanvragen per aanvraag uit 2024 bij de BOSA-regeling ligt fors hoger dan eerdere jaren. Het aantal aanvragen en de reeds toegekende aanvragen overstijgen inmiddels de € 79 miljoen die aanvankelijk beschikbaar was voor de BOSA-regeling.

**Tabel 1: Stand budget BOSA regeling 2024 per 3 juni (bedragen x € 1.000)**

	2024
Initieel budgetplafond BOSA regeling 2024	79.000
Totaal aangevraagde subsidie	122.200
<i>wv. Reeds toegekend</i>	42.800
<i>wv. 57 openstaande aanvragen uit 2023</i>	4.200
<i>wv. 2.210 openstaande aanvragen uit 2024</i>	75.200
<b>Verschil initieel budgetplafond en totaal aangevraagde subsidie</b>	<b>43.200</b>

**Vraag 2**

Kunt u ook een update geven over de aanvullende subsidieregeling BOSA, waarin geld is gereserveerd voor verduurzaming en inclusie? Kunt u ook van deze regeling aangeven hoeveel geld er is uitgekeerd, hoeveel aanvragen lopen en hoeveel geld er nog over is?

#### Antwoord 2

Er is één subsidiebudget dat wordt verdeeld op volgorde van complete aanvragen. Voor aanvragen met maatregelen die bijdragen aan de verduurzaming en toegankelijkheid van een sportaccommodatie geldt een subsidiepercentage van 40%. Er zijn per 30 mei 2024 1.196 aanvragen gedaan met aanvullende maatregelen (voor verduurzaming en toegankelijkheid). Het aantal aanvragen zonder aanvullende maatregelen bedraagt 1.310. Bij de 1.196 aanvragen met aanvullende maatregelen kan er sprake zijn van een combinatie. Het zijn zowel aanvragen die uitsluitend aanvullende maatregelen betreffen als aanvragen waarbij sprake is van een combinatie tussen aanvullende en algemene kosten.

Het totaal aan aangevraagde subsidie in 2024 bedraagt momenteel € 82,1 miljoen. Daarvan is € 50,5 miljoen aangevraagd voor algemene kosten en € 31,6 miljoen aangevraagd voor aanvullende maatregelen. Na beoordeling van de aanvraag is pas inzichtelijk welke kosten eventueel gecorrigeerd worden en dus niet voor 40% maar voor 20% in aanmerking komen.

#### Vraag 3

Wanneer verwacht u dat geld van deze subsidieregelingen op zal zijn en sportverenigingen geen aanvraag meer kunnen doen om te verduurzamen?

#### Antwoord 3

Het aantal aanvragen en de reeds toegekende aanvragen overstijgen inmiddels de € 79 miljoen die aanvankelijk beschikbaar was voor de BOSA-regeling. Dit heeft te maken met het feit dat er in het eerste kwartaal een hogere instroom van aanvragen was en de aangevraagde bedragen hoger liggen dan voorgaande jaren. Ook heeft de overvraging in het laatste kwartaal van 2023 geleid tot een groot aantal doorgeschoven aanvragen die ten laste zijn gekomen van het budget van 2024. Daarnaast is het aanvullende subsidiepercentage voor investeringen in verduurzaming en toegankelijkheid verhoogd van 30% naar 40%.

#### Vraag 4

Hoe beoordeelt u de BOSA subsidieregeling? Kunnen sportvereniging de regeling goed vinden, is de subsidie werkbaar voor sportverenigingen en worden de doelstellingen van de subsidieregeling behaald?

#### Antwoord 4

De BOSA is een belangrijk instrument dat sportverenigingen ondersteunt in de financiële opgaven waar zij voor staan op het gebied van de bouw en onderhoud van accommodaties. Uit de evaluatie van Significant Public uit 2023 blijkt ook dat de BOSA een belangrijke bijdrage levert aan de (betaalbaarheid van) sportinfrastructuur en leidt tot meer duurzame investeringskeuzes. Ook wordt aangegeven dat de BOSA een bekende en toegankelijke regeling is en aanvragers tevreden zijn. Als één van de verbeterpunten werd genoemd dat de bekendheid met de BOSA verhoogd kan worden. Na vaststelling van de definitieve BOSA heb ik daarom samen met sportbonden aandacht hiervoor gevraagd om de bekendheid met de regeling te verhogen, en specifiek voor de aanvullende subsidie voor toegankelijkheid. De huidige aanvraagcijfers tonen aan dat de regeling in de praktijk bekend en populair is onder de doelgroep.

#### Vraag 5

Deelt u de mening dat het beter is als sportverenigingen sneller kunnen verduurzamen, zowel met oog op het klimaat als met het oog op de financiële weerbaarheid van die sportverenigingen? Zo nee, waarom niet?

#### Antwoord 5

In mijn brief over de verduurzaming van de sportsector en de mogelijkheden tot het versnellen hiervan ben ik ingegaan op het belang van een snelle verduurzaming van sportverenigingen.<sup>1</sup> Ik deel de opvatting dat een snelle verduurzaming van de sportsector in het belang is van zowel de financiële weerbaarheid en toekomstbestendigheid van sportverenigingen als in het

<sup>1</sup> Kamerstuk 30 234, nr. 384

kader van de bredere klimaatopgave waar we voor staan. Om de verduurzaming te versnellen, is daarom in de BOSA voor 2024 tot en met 2028 opgenomen dat het percentage aanvullende subsidie wordt verhoogd.

#### Vraag 6

Is de BOSA subsidieregeling in uw ogen toereikend? Komen alle sportverenigingen die in 2024 willen en kunnen verduurzamen in aanmerking voor een subsidie?

#### Antwoord 6

De grote hoeveelheid en de hoogte van de aanvragen hebben laten zien dat sportverenigingen het belang in zien van investeringen in de (verduurzaming van) sportaccommodaties. Dit heeft er ook toe geleid dat er meer subsidie is aangevraagd dan er beschikbaar is. Zodra het subsidieplafond is bereikt zullen er geen aanvragen meer worden toegekend.

Ik realiseer me dat een subsidie vanuit de BOSA-regeling voor veel amateur-sportverenigingen een belangrijke voorwaarde is voor investeringen in hun accommodaties en de aanschaf van sportmaterialen. Vanwege de snelle overvraging heb ik daarom verkend of, hoe en wanneer het mogelijk is om het subsidieplafond voor 2024 te verhogen. Als gevolg van de demissionaire status was dit een complexe opgave. Ook moet ik rekening houden met de gevolgen van een verhoging van het budget voor de benodigde capaciteit voor de uitvoering van de BOSA-regeling. Deze verkenning heeft geleid tot twee maatregelen.

Allereerst is in de Voorjaarsnota 2024 een kasschuif opgenomen voor het naar voren halen van middelen voor de BOSA. In totaal wordt € 22,5 miljoen uit de jaren 2025, 2026 en 2027 naar 2024 geschoven. Daarnaast zal middels een overheveling vanuit de Subsidieregeling Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed (hierna: DUMAVA) € 10 miljoen toegevoegd worden aan het beschikbare budget voor de BOSA in het jaar 2024. De ophoging van € 10 miljoen moet nog budgettair verwerkt worden, wat plaatsvindt in de Suppletoire Begroting September 2024. Het subsidieplafond voor 2024 wordt daarmee in totaal verhoogd van € 79 miljoen naar € 111,5 miljoen. Dit betreft een budgettaire ophoging van lopend beleid.

**Tabel 2: Verhoging budgetplafond BOSA regeling (bedragen x € 1.000)**

	2024
Initieel budgetplafond BOSA regeling 2024	79.000
Kasschuif Voorjaarsnota 2024	22.500
Overheveling DUMAVA regeling	10.000
<b>Verhoogd budgetplafond BOSA regeling 2024</b>	<b>111.500</b>

Ook met deze verhoging zullen niet alle ingediende aanvragen in 2024 (ter waarde van € 122,2 miljoen) kunnen worden toegekend. Ik ben daarom voornemens op korte termijn maatregelen te nemen om aan aanvragers die nog een aanvraag in willen dienen duidelijk te maken dat de kans op toekenning nagenoeg nihil is. De Dienst Uitvoering Subsidies aan Instellingen zal dit expliciet vermelden op de site.

Het volgens het subsidieplafond beschikbare bedrag wordt verdeeld op volgorde van binnenkomst van complete aanvragen. Na overschrijding van het subsidieplafond kunnen er geen verleningen meer worden toegekend. Dit betekent dat aanvragen zullen worden afgewezen vanwege overschrijding van het subsidieplafond. In tegenstelling tot het jaar 2023 zullen aanvragen in 2024 die niet meer passen binnen het subsidiebudget van 2024 niet worden doorgeschoven naar 2025 en daarmee dus ook geen beroep doen op het budget van 2025. Amateursportverenigingen kunnen vanaf 1 januari 2025 weer aanvragen indienen voor BOSA subsidie.

#### Vraag 7

Hoeveel geld is er in 2024 nodig om alle sportverenigingen die willen en kunnen verduurzamen te financieren?

#### Antwoord 7

In de Routekaart Verduurzaming Sport zijn in samenspraak met de partners ambitieuze doelen gesteld voor de reductie van CO<sub>2</sub>-emissie voor 2030 en 2050. Hierin is opgenomen dat om de energiereductie in de sportsector te realiseren naar verwachting de komende 30 jaar een financiële inspanning van 3,5 miljard euro nodig is. Dat is inclusief verduurzamingsmaatregelen, waarbij is uitgegaan van natuurlijke vervangingsmomenten. Later dit jaar volgt een onderzoek van het Mulier Instituut naar de financiële weerbaarheid van amateursportverenigingen, waarmee meer inzicht verkregen kan worden in de financiële mogelijkheden en uitdagingen van amateursportverenigingen om te verduurzamen.

Ik ga daarnaast samen met partijen in het veld in gesprek over de hoogte van een toereikend subsidiebudget van de subsidieregeling Stimulering bouw en onderhoud sportaccommodaties (BOSA) voor komende jaren. Hierover zal ik uw Kamer in het najaar informeren.

#### Vraag 8

Kunt u een overzicht geven van alle fondsen waar sportverenigingen gebruik van kunnen maken voor de verduurzaming van de sportaccommodaties?

#### Antwoord 8

Er is een breed instrumentarium beschikbaar dat sportverenigingen ondersteunt in de financieringsopgave met betrekking tot de verduurzaming van sportaccommodaties. Het Kenniscentrum Sport & Beweging geeft een overzicht in de landelijke subsidies op het gebied van duurzaamheid, specifiek gericht op een aantal (erkende) duurzaamheidsmaatregelen, zoals de BOSA en de SPUK Stimulering Sport.<sup>2</sup> Daarnaast is er voor eigenaars-gebruikers de Stichting Waarborgfonds Sport (SWS) die leningen borgt voor niet-winstbeogende sportverenigingen, zodat zij vastgoedinvesteringen (bijvoorbeeld voor verduurzaming) kunnen financieren. Het BNG Duurzaamheidsfonds verstrekt met een borging vanuit SWS (of de gemeente) leningen aan sportverenigingen om te verduurzamen. Tot slot ben ik in lijn met de motie Olger van Dijk bezig met onderzoek naar een revolverend fonds voor verduurzaming en toegankelijkheid van sportaccommodaties.

#### Vraag 9

Bent u bereid om met de Minister van Economische Zaken en Klimaat in gesprek te onderzoeken of er middelen voor verduurzaming van sportverenigingen of maatschappelijk vastgoed ook ingezet kunnen worden voor de BOSA

#### Antwoord 9

Zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 6 zal middels een overheveling vanuit de DUMAVA-regeling € 10 miljoen toegevoegd worden aan het subsidieplafond voor de BOSA in het jaar 2024. Het subsidieplafond voor 2024 wordt daarmee verhoogd naar € 111,5 miljoen. Ook ben ik in overleg met het Ministerie van BZK om te verkennen of we amateursportclubs op kunnen nemen in de DUMAVA als structurele oplossing voor ondersteuning van de verduurzaming van het vastgoed.

---

<sup>2</sup> Overzicht subsidieregeling per duurzaamheidsmaatregel – Kenniscentrum Sport en Beweging